

Kraftfulla klimatåtgärder så att utsläppen av växthusgaser stoppas kan inte vänta längre !

1. Utsläppen av växthusgaser i atmosfären och förgiftningen av naturen hotar livsbetingelserna på planeten

Växthusgaserna, t ex koldioxid, som släpps ut och dels ackumuleras i atmosfären och dels genom nederbörd försuras haven alltmer och på så sätt även påverkar marken, förhindrar värmeutstrålningen från planeten ut i rymden. Därigenom tenderar både land och hav att successivt värmas upp. Därtill kommer naturliga variationer som t ex väderfenomenet El Nino, som senast inträffade 2015 och 2016.

”2017 blev det näst varmaste uppmätta året hittills – och det varmaste någonsin utan påverkan av väderfenomenet El Nino.” SvD 4/1 -18 År 2016 har under den påverkan av El Nino värmerekordet enligt Nasa:s mätningar. Temperaturökningen 2017 på 0,17 grader jämfört med 2014 är oroväckande.

2017 var året med de högsta temperaturerna till havs. SvD 12/2 -18 ”Perioder med extremt höga temperaturer i oceanerna har blivit allt vanligare enligt en ny studie” publicerad i den vetenskapliga tidskriften Nature Communications. ”Mellan 1925 och 2016 ökade frekvensen med 54 procent , och sedan 1982 har forskarna kunnat se en accelererande trend” ...

”Effekterna har varit påtagliga. De stora undervattensskogarna av brunalger, så kallad kelp, som växer bland annat utanför västra Nordamerikas kuster, har tagit stor skada, liksom många av världens korallrev.

På flera håll har man observerat massdöd bland havssnäckor och svampdjur, och på ett antal platser har ekosystemen förändrats genom att vissa arter av fiskar har förskjutit sin utbredning. Sådana händelser har förvisso ägt rum många gånger i jordens historia. Det nya är att de nu inträffar allt oftare.” SvD 11/4 -18

Temperaturökningen är ojämnt fördelad över jordklotet och intensivare torka riskeras då i större utsträckning i vissa delar. Genom att varmare luft kan hålla mer vattenånga skapas också förutsättningar för intensivare skyfall och översvämningar. Genom avsmältningen av glaciärer och snö och is på land höjs havsnivån och salthalten minskar successivt samtidigt som haven värms upp och försuras också genom utsläppen. Detta påverkar hela ekosystemet som berörts redan men som jag återkommer till.

Många extrema väderhändelser drabbade klotet 2017. ”Förra året inträffade 797 sådana händelser världen över, vilket en studie publicerad i tidskriften The Lancet är en ökning med 46 procent sedan 2010.

Totalt ska naturkatastrofer kostat över 11 000 människor livet. Och notan för de här händelserna uppgick till drygt 300 miljarder dollar, enligt en preliminär sammanställning från försäkringsjätten Swiss Re.” SvD 4/1 -18

De länder som sedan industrialiseringen börjar svarat för de lägsta utsläppen drabbas värst av klimatpåverkan som en följd av de ackumulerade utsläppen av växthusgaser i atmosfären.

2. De globala utsläppen av koldioxid från fossila bränslen ökade 2017 med cirka 2 procent enligt preliminära uppgifter

”Varje år sedan 2005 skapar en gemenskap av forskare för Global Carbon Project en rapport om en global koldioxidbudget som kvantifierar koldioxidutsläppen för det föregående året och fördelar sedan kolet till atmosfären, havet eller marken.” Se på internet ”Den årliga globala koldioxidbudgeten” under Global Carbon Project.

Enligt preliminära uppgifter ökade de globala utsläppen av koldioxid från fossila bränslen igen 2017. ”Efter en snabb ökning av globala utsläpp på cirka 3 % per år mellan 2000 och 2013 ökade utsläppen endast med 0,4 % per år mellan 2013 och 2016.”

”Tidiga uppskattningar från Global Carbon Project (GCP) med användning av preliminära data tyder emellertid på att detta sannolikt kommer att förändras 2017, där de globala utsläppen kommer att växa med cirka 2 %, om än med viss osäkerhet.” Analys : De globala koldioxidutsläppen kommer att stiga 2 % år 2017 efter treårig plattå

”Mycket av avmattningen i tillväxten av globala utsläpp de senaste åren har drivits av minskningar i USA och Kina, liksom relativt liten tillväxt i andra länder. Detta förändrades 2017, med en liten till ingen minskning av amerikanska utsläpp och en kraftig ökning av kinesiska utsläpp.

Indiens utsläpp ökade något långsammare år 2017 än under de senaste åren, medan EU:s utsläpp har varit relativt platt sedan 2014 och förändrades inte märkbart 2017. Växthusgasutsläppen från 2016 till 2017 mer än fördubblades i resten av världen.”

Den beräknade tillväxten av utsläppen 2017 för Kina på 3,5 procent ”beror på en prognostiserad ökning av kolförbrukningen med 3 %, en ökning med 12 % i naturgasförbrukningen och en ökning med 5 % av oljeförbrukningen.” Analys: De globala koldioxidutsläppen kommer att stiga 2 % 2017 efter en treårig plattå

”År 2016 dominerades globala koldioxidutsläpp av utsläpp från Kina (28 %), USA (15 %), EU (28 medlemsstater, 10 %) och Indien (7 %). ” Global Carbon Budget Sammanfattning Höjdpunkter

Här är de största klimatbovarna där Kina sticker ut.

3. Stora minskningar av utsläppen av växthusgaser behövs för att klara 2-gradersmålet

Termen ”kolbudget” har lite olika betydelser. Speciellt intressant är en kolbudget som beräknar hur mycket ytterligare koldioxid som kan släppas ut innan den ackumulerade koldioxiden till halten i atmosfären blir för hög för att den globala uppvärmningen ska begränsas till t ex högst 2 grader. Global Carbon Project gör varje år sådana beräkningar med hänsyn till en sannoliketskalkyl. Ju längre man väntar med att vända utvecklingen, desto snabbare och kraftfullare måste utsläppen minskas för att helt upphöra när gränsen är nådd.

”Varje år ger GCP en uppskattning av den globala koldioxidbudgeten, vilken uppskattar både utsläpp och upptag av kol inklusive utsläpp från fossila bränslen och industrin, utsläpp från markanvändningsändringar, kol som tas upp av oceanerna och marken och förändringar i

atmosfäriska koncentrationer av CO₂. Detta skiljer sig från den vanliga termen ”kolbudget”, med hänsyn till hur mycket utsläpp som finns kvar för att klara ett klimatmål, till exempel att undvika 2 C uppvärmning .”

I ett grafiskt diagram visar forskarna utsläppsbaner med 66 procents sannolikhet att undvika mer än 2 graders uppvärmning då 2017 års prognostiserade utsläpp lagts in till de tidigare globala utsläppen. Det krävs en mycket snabb minskning av de globala utsläppen för att klara 2 graders målet. Analys: De globala koldioxidutsläppen kommer att stiga 2 % 2017 efter en treårig plåtå

Jag återkommer till detta när rapporten från FN:s miljöprogram, daterad 31 oktober 2017 behandlas. Som tidigare påpekats upptas koldioxiden av atmosfären, haven och marken. För klimatförändringarna är ökningen av halten växthusgaser, räknade som miljondelar koldioxidkvivalenter (ppm) i atmosfären central. Som sagt de ackumulerade växthusgaserna i atmosfären hindrar mer och mer värmeutstrålningen från planeten ut i rymden med påföljd att planeten tenderar att successivt värmas upp .

4. Halten växthusgaser i atmosfären fortsätter att öka snabbt

Förbränningen av fossila bränslen och avskogningen leder till den ökande halten växthusgaser i atmosfären. Som en forskare har angett: ”Vid den industriella revolutionens början var den 280 miljondelar (ppm). 1992 var halten uppe i 356 ppm. Idag ligger den på cirka 405 ppm. Förändringen går fort nu.

Vidare låg medeltemperaturen på jorden i början av 90-talet ungefär en halv grad över den förindustriella nivån. Nu har temperaturen ökat drygt 1 grad.” DN 10/1 -18

Ökningstakten är oroande. FN:s klimatorgan WMO skrev i en rapport : ” ' Dagens koldioxidnivåer överträffar de naturliga variationer som setts under hundratusentals år ' , heter det i rapporten.

Koldioxidnivåerna i atmosfären nådde 403,3 ppm (miljondelar) under 2016, en ökning från 400 ppm året innan. Det är en 50 procent snabbare ökning än genomsnittet från senaste decenniet.

Senast halterna var så höga var för 3-5 miljoner år sedan, enligt mätningar som gjorts i luftbubblor i Antarktis urgamla isar.

På den tiden var jordens temperatur 2-3 grader varmare än i dag, vilket medförde smältande isar och havsnivåer på 10-20 meter högre än i dag, enligt rapporten. TT-Reuters ” SvD 31/10 -17

Föroreningar fortsätter att skapa problem i vissa delar av stratosfären. Samtidigt som ozonhålet över Antarktis fortsätter att återhämta sig, har ozonen i lägre stratosfären fortsatt att minska enligt satellitmätningar på latituden 60 grader syd och 60 grader norr. Att ozonet minskar betyder att skyddet mot ultraviolett strålning avtar. ”- Det är alarmerande och ett oroande resultat, säger William Ball som har lett studien.” SvD 7/2 -18

Mätningarna av växthusgaserna i atmosfären bekräftar att utvecklingen går åt fel håll trots Parisavtalet. Hur kan det komma sig ? Det finns all anledning att återkomma till det.

5. Vad betyder klimatavtalet i Paris 2015 för utsläppen av växthusgaser ?

Av ovanstående framgår att det är bråttom att stoppa utsläppen av växthusgaser om 2 gradersmålet

ska klaras, dvs om den globala uppvärmningen ska stanna vid 2 grader jämfört med förindustriella nivåer.

På min hemsida www.EU-kommentar.se finns mina tidigare artiklar i ämnet som jag hänvisar till : **2010-01-28** : ”Klimatkonferensen i Köpenhamn 7-19 december 2009 : EU, en del av problemet”, **2011-10-06**: ”Klimat- och miljösituationen förvärras i snabb takt. Penningekonomi och Hållbar ekonomi”, **2015-11-27**: ”Inför FN: s klimatomöte i Paris : utsläppen av växthusgaser, de otillräckliga löftena, gröna fonden för klimatbistånd, havslivet hotat, klimatflyktingar och svenska problem”, **2016-01-20**: ”Kritik av klimatavtalet i Paris 2015 – stoppa utsläppen av växthusgaser” och **2016-12-06**: ”Från Kyotoavtalet 1997 till Parisavtalet 2015 och klimatkonferensen i Marrakech 2016 – ett nytt klimatavtal behövs som stoppar utsläppen av växthusgaser”.

Men vad betyder klimatavtalet i Paris 2015 ? Först några kommentarer. FN:s klimatomöte avslutades den 12 december 2015 med ett nytt klimatavtal. Men bläcket hann inte torka förrän jublet inte visste några gränser. Bilden med president Hollande, FN-chefen Ban Ki Moon och andra dignitärer på podiet som gratulerar varandra kablades ut i världen. ”Världens makthavare jublar över klimatavtalet. Under en presskonferens i Vita huset sent på lördagskvällen konstaterade USA:s president Obama att klimatavtalet var en kraftfull överenskommelse.

– Det som verkligen betyder något är att vi kan vara mer säkra på att planeten kommer att vara i ett bättre skick för den nästkommande generationen sa Barack Obama som sammanfattade klimatavtalet som en vändpunkt för jorden.” DN.se 12/12 -15

Till undantagen från jublet hörde senatoren Bernie Sanders. ” Den demokratiska presidentkandidaten var skarpt kritisk. I ett uttalande framhöll den amerikanske senatoren att avtalet var otillräckligt.

– Planeten befinner sig i kris. Vi behöver krafttag inom en snar framtid och det här avtalet medger inte det, konstaterade Bernie Sanders.” DN.se 12/12 -15

Till saken hör vad programmet ”Democracy now” i Öppna kanalen kunde avslöja på lördagsförmiddagen att USA:s utrikesminister hade sagt i korridorerna att han inte kan komma hem med något legalt bindande krav som kan ställas på USA om utsläppsminskningar och finansiella åtaganden. John Kerry hade tidigare uttryckt detta på följande sätt. ”Utrikesminister John Kerry har deklarerat att USA omöjligt kan låta sig bindas under internationell rätt.” DN 6/12 -15
Republikanerna i kongressen kunde ansluta sig till bedömningen till att klimatavtalet inte betyder så mycket för USA. ”Republikanen John Inhofe som är ordförande i senatens miljöutskott och uttalad skeptiker till människans roll i klimatförändringar sa igår att uppgörelsen i Paris inte innebär några större förändringar. Den här uppgörelsen är inte mer bindande än någon annan och USA är inte legalt bundet till några utsläppsmål eller finansiella åtaganden utan godkännande från kongressen, sa Inhofe.” SverigesRadio.se 13/12 -15 Se min artikel **2016-01-20** , där klimatavtalet också analyseras i detalj.

Avtalet finns i ett dokument som omfattar totalt 32 sidor på engelska. Se unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/109r01.pdf Själva avtalet, ”Parisöverenskommelsen”, omfattar 12 sidor och finns i ett Annex på s 21-32 och är juridiskt bindande, medan dokumentets första del , s 1-20 , inte är juridiskt bindande, vilket jag återkommer till.

Kyotoavtalet från 1997 trädde i kraft 2005 fokuserade på juridiskt bindande procentuella minskningar av utsläppen av växthusgaser i förhållande till 1990 för de rika, utvecklade länderna, medan Parisavtalet fokuserar på målformulering och redovisning av nationellt bestämda ”framåtgående” handlingsplaner vart femte år och utvärdering av FN. De som drabbas värst av klimatförändringarna är de fattigaste länderna som svarar för de lägsta utsläppen sedan

industrialiseringens början.

Att krav på utsläppsminskningar angivna i procent och årtal försvann från de tidigaste utkastet till nytt klimatavtal, SvD 14/12 -15, var eftergifter till bl a Kina och USA. USA kunde ju "omöjligt binda sig under internationell rätt". Kina och USA är verkligen de största klimat- och miljöbovarna.

Parisavtalet tappar på så sätt fokuset på utsläppsminskningar och en behövlig tidpunkt för nollutsläpp. Åtskilliga forskare menade 2015, att nollutsläpp måste uppnås redan kring 2050. Av den anledningen måste de rika länderna gå före, för de fattiga länderna måste få en längre bromssträcka och många röster höjs för att rika länder som Sverige måste ha noll i utsläpp redan kring 2030.

Det var vid FN:s klimat möte 2010 i Cancun som 2-gradersmålet antogs. SvD 13/12 -15

Parisavtalets målformulering är något skärpt men på ett vagt sätt : "(a) Hålla ökningen av den globala medeltemperaturen väl under 2 grader över förindustriella nivåer och att fullfölja ansträngningar att begränsa temperaturökningen till 1,5 grader över förindustriella nivåer, vilket är ett erkännande att detta skulle betydelsefullt minska riskerna och problemen med klimatförändringen;" , artikel 2 , s 22

I artikel 4 på s 22 behandlas utsläppen på ett otydligt och icke förpliktande sätt. : "1. För att uppnå det långsiktiga temperaturmålet i Artikel 2 siktar parterna på att utsläppen av växthusgaserna når sin topp så snart som möjligt, och erkänner att toppnåendet kommer att ta längre tid för parter som är utvecklingsländer, och på att därefter företa snabba minskningar i enlighet med bästa tillgängliga vetenskap , för att uppnå en balans mellan antropogena utsläppskällor och avlägsnande genom kolsänkor för utsläpp av växthusgaser under den andra halvan av detta århundrade, på basis av rättvisa, och i samband med hållbar utveckling och ansträngningar att utrota fattigdomen."

Att utsläppen av växthusgaser siktas på att nå sin topp så snart som möjligt är inte alls förpliktande och är förenligt med Kinas målsättning att utsläppen ska sluta att öka först 2030, vilket är otillständigt.

År 2015 bedömde forskare att för att den globala uppvärmningen inte ska överstiga 1,5 grader måste planeten ha nollutsläpp kring 2050 och på vägen dit ha globala utsläppsminskningar med 8-9 procent per år. SvD 14/12 -15 Rika länder som Sverige måste gå före och ha nollutsläpp redan kring 2030, för de fattiga länderna måste ha en längre bromssträcka.

Utsläppsminskningar fick i artikel 4 alltså en så låg ambitionsnivå att fortsatta utsläpp är till och med möjliga om de balanseras mot tilltagande "kolsänkor" (koldioxidinlagring genom naturens växtlighet och hav, som inte mäktar mer, och koldioxidinlagring genom t ex berggrum (som man vet läcker) under andra halvan av detta århundrade. Genom att använda verbet "aim" (sikta på/ stäva efter) i stället för "shall" (skall) i artikel 4.1 fås också en lösligare betydelse som uppfyller stormakternas krav.

Hänvisningar till större kolsänkor som genom naturen förutsätts assimilera koldioxid i större omfattning bortser från den del som genom nederbörden försurar haven och marken och alltså skapar problem på andra håll i miljön , vilket inte är acceptabelt. Problematiskt är också konstgjord koldioxidinlagring som kräver stora utrymmen och stora ytor och kan bli en ursäkt för att inte vidta eller skjuta på åtgärder som verkligen minskar utsläppen av växthusgaser.

Parisöverenskommelsen är ett processuellt avtal med 2 gradersmålet och som ålägger parterna att vart femte år lämna in nationellt bestämda, "förhöjda" klimatplaner som utvärderas av FN. Det är

proceduren som är juridiskt bindande i Parisavtalet - inte innehållet mer än att det ska "förhöjas".

I nästa avsnitt behandlas den tidigare omtalade FN-rapporten om parternas klimatplaner fram till 2030 i förhållande till nödvändiga utsläppsminskningar för att undvika en global uppvärmning på 2 grader.

6. FN-rapport : 2020 års revidering av de nationellt bestämda klimatplanerna kan betyda den "sista möjligheten" för det internationella samfundet att binda sig för den nivå på reduktioner som krävs för att undvika 2 graders uppvärmning

I avsnitt 2 redogjordes för de globala utsläppen av koldioxid från fossila bränslen ökade 2017 med cirka 2 procent enligt preliminära uppgifter från Global Carbon Project (GCP). Rapporten den 31 oktober 2017 från FN:s Miljöprogram (UNEP) : "Six crucial actions to help close the world's emissions gap" kom före de nya prognostiserade uppgifterna för 2017 och hade rubriken : **"Nuvarande löften från nationerna att reducera sina utsläpp summeras till inte mer än en tredjedel av de minskningar som krävs för att undvika 2 graders global uppvärmning, enligt en ny rapport från FN:s Miljöprogram (UNEP)".**

FN-rapporten konstaterar, att de ackumulerade utsläppen är redan av sådan omfattning att 1,5 graders uppvärmning är nära förestående. "Kolbudgeten för 1,5 grader är redan i stor utsträckning uttömd."

Störst utsläppsminskningspotentialer sägs sol- och vindenergi ha.

"UNEP varnar att den uppkommande 2020 års revidering av nationellt bestämda klimatplaner (NDCs) kan representera den 'sista möjligheten' för det internationella samfundet att binda sig för den nivå på minskningarna som krävs för att undvika 2 graders uppvärmning."

Läget är mycket allvarligt för planeten, ekosystemen och kommande generationer. Kraven på utsläppsminskningar i procent och årtal försvann ju för de utvecklade länderna från de första utkasterna och på så sätt avvecklades ett verksamt ansvar för regeringarna vilkas nationellt bestämda klimatplaner upphöjdes att ingå i ett internationellt avtal, "Parisöverenskommelsen". Att regeringarna i sin kortsiktighet slog sig för bröstet och jublade var inte häpnadsväckande.

Det krävs en ny folkrörelse och krafttag för att utvecklingen ska kunna vändas.

7. Bakgrunden till Parisavtalet 2015

I samband med mötet med Asia Pacific Economic Cooperation (APEC) i Peking den 5-11 november 2014 slöts en överenskommelse mellan USA:s president Barack Obama och Kinas President Xi Jinping den 12 november om att USA ska minska koldioxidutsläppen med 26-28 procent av nivån som rådde 2005 senast år 2025 och att Kina inte längre ska öka utsläppen efter 2030 och dessutom fram till dess producera 20 procent av sin energi från källor som inte släpper ut kolväten. Avtalet kallas historiskt av Vita huset. DN 13/11 -14

I TV och andra medier upprepades lovorden om en historisk överenskommelse. Att Kina, världens största utsläppare av växthusgaser fick enligt överenskommelsen klartecken att fortsätta att öka utsläppen ända till år 2030 är i själva verket en skandal.

Avtalet mellan de båda stormakterna som är de största utsläpparna i världen blev sedan det fundament som klimatavtalet 2015 i Paris står på, varvid den kinesiska eliten fick förnyad acceptans och USA blev inte heller bunden under internationell rätt vad gäller reduktioner av utsläppen växthusgaser och finansiering.

Kina, världens största klimatbov, offerar folkhälsan genom luftföroreningarna, fiskar ut haven, flyttar ut sina positioner i Sydkinesiska havet i strid med internationell rätt och kränker mänskliga fri- och rättigheter, bland många svensken Gui Minhai, som Internationella Pen kräver frigivande av i ett upprop, DN 21/2 -18.

Vid G 20- mötet i den kinesiska staden Guangzhu den 3 september 2016 lämnade presidenterna Barack Obama och Xi Jinping besked att Parisavtalet 2015 hade godkänts av både USA och Kina. SvD 4/9 -16

Barack Obama gav efteråt ett enastående prov på sin retorik som media okritiskt återgav : ” ' Det här ingen kamp som ett enskilt land, oavsett hur starkt, kan föra ensamt. Någon gång kanske vi kan titta tillbaka på den här stunden och se det som tillfället då vi bestämde oss för att rädda vår planet' , sade Obama enligt nyhetsbyrån AP. ” SvD 4/9 – 16

Uppbrottet från Kyotoavtalet och dess krav på utsläppsminskningar för de utvecklade länderna till Parisavtalet 2015 är en resultatet av en lång process som inleddes flera år före klimatkonferensen i Köpenhamn 2009. Huvudaktörer är USA och EU som tillsammans lierade sig med Kina.

Det var under det svenska ordförandeskapet 2009 i EU som EU och Sverige bytte fot i förhållande till utvecklingsländerna och Kyotoavtalet. Det skedde vid klimatförhandlingarna i Bangkok i september 2009 som EU deklarerade att ”unionen inte vill gå med på någon förlängning av Kyotoavtalet.” DN 18/12 -09

I ljuset av Wikileaks avslöjande av hemliga dokument , bl a ambassadrappporter, som en rad stora tidningar i världen tagit del av och publicerade, framgick spelet bakom kulisserna för att ändra linje och skjuta på kraftfulla klimatåtgärder. Svenska Dagbladet publicerade den 21 och 23 februari 2011 en del av materialet som hade svensk anknytning och det framgick på min hemsida i min artikel **2011-10-06** : ”Klimat- och miljösituationen förvärras i snabb takt. Penningekonomi och Hållbar ekonomi”.

”**När regeringen** Reinfeldt kom till makten 2006 stod USA sedan flera år i klimatförhandlingarnas skamvrå på grund av George W Bushs vägran att acceptera Kyotoprotokollet. Det bekymrade dåvarande ambassadören i Stockholm, Michael Wood, men Wikileaksrapporterna avslöjar att han trodde att den nya svenska regeringen kunde ändra på den negativa bilden av USA:s klimatpolitik.”

Efter flera möten 2007 med regeringen, statsministern och efter möte året därefter med statsministerns statssekreterare Nicola Clase avslöjas : ”**Ett knappt år senare** kan Michael Wood sätta rubriken 'Sverige samtycker till att utvecklingsländerna också måste göra åtaganden' i en rapport till Washington. Det efter ett möte med Reinfeldts statssekreterare Nicola Clase i mars där hon betonade att åtaganden från utvecklingsländerna är ett måste i ett klimatavtal . Reinfeldt skulle ta upp frågan vid ett kommande EU-toppmöte och även med Kinas president och premiärminister vid ett besök i april, sade Nicola Clase till Wood.

Under 2009 blir ambassadrapporterna hem till USA om möten med den svenska regeringen allt fler.”

Näringsminister Maud Olofsson träffar USA:s nya energiminister Steven Chu och president Obamas klimat- och energisamordnare Carol Browner. USA vill spela bort betydelsen av år 2020 och skjuta

tidpunkten framåt i tiden. Naturligtvis är avsikten, att också tidsmässigt kunna skjuta på kraftfulla klimatåtgärder.

”**Några månader senare** kommer året 2020 upp igen. Reinfeldts klimatrådgivare Lars-Erik Liljelund håller med om att år 2020 ligger för nära i tiden i ett kommande avtal. Även Andreas Carlgren tar senare under hösten upp 2020 som ett problem och föreslår olika lösningar där 2030 kan diskuteras samtidigt som målet att den globala medeltemperaturen inte får öka mer än två grader kan klaras.

Carlgren föreslår att svenska och amerikanska experter ska jobba ihop om den vetenskapliga grunden för dessa minskningsperioder 'så att den politiska trovärdigheten kan bekräftas av experter.' ”

I september 2009 kan sedan EU med miljöminister Carlgren i spetsen deklarerat vid klimatförhandlingarna i Bangkok ”att unionen inte vill gå med någon förlängning av Kyotoavtalet.”

”Och redan tre månader före klimatkonferensen kom miljöminister Carlgren och ambassadens högste politiske tjänsteman Robert Silverman överens om att spela ner förväntningarna på resultatet.”

Det skulle inte bli ett förlängt och förstärkt Kyotoavtal. Signalerna om lägre förväntningar spelades också ut i svenska massmedier före klimatkonferensen i Köpenhamn i december 2009.

Så hade USA under presidenterna George W Bush och Barack Obama fått med EU och därefter Kina på att skjuta på och stoppa kraftfulla klimatåtgärder.

När president Barack Obama framträdde på Köpenhamnskonferensen den 18 december lät det annorlunda i hans imponerande retorik. Då var det handling som gällde. I sitt tal refererade Barack Obama till sin utrikesminister Hillary Clinton och uttryckte: ” - När världen nu tittar på oss så vägs vårt agerande i en vågskål. Jag är här för att handla och inte prata, sade han. ” SvD 19/12 -09

Köpenhamnskonferensen blev ett misslyckande vad gäller Kyotoavtalet som blev kvar. Men det förstärktes inte. Men framgången för stormakterna kom definitivt i Paris 2015 då innehållet skalades av från formen. Kvar blev en allmän målsättning och en procedur.

Den närmast koloniala styrningen av konferensen i Köpenhamn i december 2009 från ordförandeskapet - Danmarks miljöminister och tillträdande EU-miljökommissionär Connie Hedegaard och sedan statsminister Lars Lökke Rasmussen – kan nu bättre förstås. Den stora majoriteten länder ville ha ett förlängt och förstärkt Kyotoavtal som skulle löpa ut 2012, men något sådant ville ju varken EU eller USA vara med om. Ordförandeskapet gick vid sidan av konferensens arbetsgrupper och cirkulerade andra förslag till speciellt utvalda länder med påföljd att den stora majoriteten tågade ut i protest. På så sätt avbröts konferensen flera gånger. Se min artikel **2010-01-28** på min hemsida. Representanter för icke-statliga miljöorganisationer (NGOs) som först fått tillträde till konferenslokalen avvisades sedan. Fredliga demonstranter tvingades en längre tid ner på den kalla och våta gatubeläggningen och arresterades kollektivt, vilket naturligtvis fick ett rättsligt efterspel som klargjorde att mänskliga fri- och rättigheter hade kränkts.

Wikileaks avslöjanden förstärker den slutsats som drogs i artikeln **2010-01-28**: ”Den slutsats som man kan dra efter Köpenhamnskonferensen är, att EU är en del av problemet, inte av lösningen.”

Inför Pariskonferensen tog, som sagt, de värsta klimatbovarna USA och Kina taktpinnen och EU hängde på och resultatet blev Parisavtalet 2015. Kina fick acceptans för att inte sluta öka utsläppen

av växthusgaser förrän 2030 och USA och andra parter blev inte bundna under internationell rätt vad gäller utsläpp och finansiering. USA, Kina och EU hade lyckats och "Business as usual" skulle inte rubbas under överskådlig tid och krafttagen mot utsläppen gick i stå.

8. President Donald Trump beslutar att lämna Parisavtalet. EU och Kina förstärker samarbetet

Sedan Donald Trump hade blivit USA:s president 2017 och installerat en klimatförnekande administration har han beslutat att USA ska lämna Parisöverenskommelsen.

Enligt dess artikel 28 kan en part efter tre år sedan överenskommelsen trätt ikraft, dvs den 4 november 2019, lämna avtalet genom en skriftlig anmälan till FN:s generalsekreterare. En sådan uppsägning skall träda i kraft sedan tidigast efter en förfallotid på ett år efter generalsekreterarens mottagande av anmälan om uppsägningen av avtalet, dvs tidigast den 4 november 2020, alltså efter nästa presidentval.

BBC rapporterade den 5 augusti 2017 att "Vita huset har överlämnat en skriftlig bekräftelse på beslutet att lämna Parisavtalet till FN, rapporterade BBC på lördagen. Trumpadministrationen skriver där att man vill lämna klimatsamarbetet så snart som möjligt. För att skydda USA:s intressen vill man ändå fortsätta att delta i förhandlingarna med de andra samarbetsländerna." DN 6/8 -17

Klimat- och miljöarbetet i USA avvecklas nu snabbt av den nya administrationen. Ett problem i sammanhanget är att det finns inga sanktionsmöjligheter i Parisavtalet mot länder som inte fullföljer sina inlämnade åtaganden, de nationellt bestämda klimatplanerna.

Trump vill minska miljömyndigheten EPA:s budget med 31 procent, den största nedskärningen i hans budget. SvD 30/3 -17 Trump tillsatte den uttalade klimatförnekaren Scott Pruitt till dess nya chef. När Pruitt meddelade, att Clean Power Plan skulle skrotas uttryckte han sig så här : " - Kriget mot kol är över ". DN 11/10 -17 Pruitt, som är jurist, hade meriterat sig genom att han tidigare hade i samarbete med USA:s oljebolag lämnat in stämningsansökningar mot EPA för att stoppa hårdare utsläppsregler för koldioxid. SvD 9/12 -16

Till och med "begreppet 'klimatförändringar' har tagits bort från myndigheters hemsidor. Anställda på departement har uppmanats att i stället använda 'extremväder'." DN 12/11 -17

Det är alldeles uppenbart och unikt, att president Donald Trump utan dimridåer slår vakt om tillgången och användningen av fossila bränslen i USA och därmed ohämmat bidrar till den globala uppvärmningen.

President Trumps besked den 1 juni 2017 att USA ska lämna Parisavtalet väckte starka reaktioner, DN 3/6 -17, och på toppmötet mellan EU och Kina den 2 juni i Bryssel sökte EU och Kina axla manteln som klimatets riddare

"Mötet i Bryssel blev därför en möjlighet för EU-länderna och Kina att ge världen ett gemensamt löfte om att tidigare ingångna avtal om både frihandel och klimat fortfarande gäller för dem, oavsett vad Trump tar för sig." SvD 3/6 -17

EU:s ordförande Donald Tusk sammanfattade : " - I dag förstärker vi vårt samarbete med Kina kring klimatförändringar. Det betyder att Kina och EU idag har visat solidaritet med framtida generationer, och ansvarstagande för hela planeten, sade Donald Tusk efter mötet.

– Kampen mot klimatförändringar, och all forskning, innovation och teknologiska framsteg som denna kamp frambringa, kommer att fortsätta med eller utan USA, fortsatte Tusk.” SvD 3/6 - 17

Men hur är det med gynnandet av fossila bränslen i världen?

9. Subventionerna av fossila bränslen i västvärlden och de sex största utvecklingsländerna måste bort

I en intervju med OECD-chefen Angel Gurría i Svenska dagbladet den 13 mars 2017 redogjorde han för de omfattande subventionerna av fossila bränslen som motverkar omställningen till förnybar energi. ”**Ett av de största** hindren i dagsläget är världens omfattande subventioner av fossila bränslen, säger Angel Gurría. OECD / samarbetsorganisation för ekonomier i västvärlden / har beräknat att deras medlemsländer, tillsammans med de sex största utvecklingsländerna, lägger 200 miljarder dollar om året på subventioner av fossilt – dubbelt så mycket som världens rika länder behöver donera till den klimatfond som ska stötta klimatarbetet i världens fattiga länder.”

Skiftet bort från fossilt till förnybart ”går för långsamt”, säger Angel Gurría. ” - Planetens invånare kräver större ansträngningar från oss som skapar policyer. De nationella planer för utsläppsminskningar som presenterades vid klimatmötet 2015 är otillräckliga, vi måste göra mer, säger han.” SvD 13/3 -17

På klimatmötet den 12 december 2017 i Paris anordnat av president Emmanuel Macron deltog bl a statsminister Stefan Löfven och klimatminister Isabella Lövin. President Macron sade : ” . Vi rör oss inte snabbt nog, det är problemet. Vi måste alla agera för vi kommer alla att ställas till svars. Vi kan inte säga att vi inte visste, förklarar Macron enligt nyhetsbyrån AFP.” SvD 13/12 -17

I EU är det dominerande landet Tyskland på väg att fasa ut kärnkraften till 2022 efter kärnkraftskatastrofen i japanska Fukushima och blir ännu mer beroende av rysk naturgas genom ytterligare en ledning på Östersjöns botten, North Stream II, och de egna smutsiga kolkraftverken, vilket betyder att Tyskland och EU knappast kommer att vara en positiv kraft när det gäller avveckling av de fossila bränslena.

Nu står kolet ”för omkring 40 procent av landets el-produktion, mer än något annat energislag.” DN 10/11 -17 Brunkolet är värst.

Från mötet framgick att ”Världsbanken lovar att från 2019 inte längre finansiera olje- och gasexploatering. ...

Här vill Isabella Lövin och den svenska regeringen ta åt sig en del av äran :

– Sedan vi kom i regeringsställning har vi genom lobbyverksamhet manat Världsbanken att börja fasa ut investeringar i fossila bränslen. Och nu har det gett resultat, säger hon.

Sverige ställer också upp i kolkampen och skriver i Paris på deklarerationer om att hålla prissättningen på kol under kontroll och sträva mot koldioxidneutralitet senast år 2050.” SvD 13/12 -17

Men hur är det med subventionerna av fossila bränslen i verkligheten på hemmaplan, i Sverige ? Har regeringen sopat rent framför egen dörr ?

Naturskyddsföreningen presenterade på ett seminarium den 15 mars 2018 den 70 sidiga

rapporten ”Avskaffa klimatskadliga subventioner” och avslöjade bl a :

”Bryter mot egna löften

Sverige har varit pådrivande för att stöd till fossila bränslen ska tas bort i låg- och medelinkomstländer. Ändå har vi själva alltså klimatskadliga subventioner för minst 30 miljarder kronor i vår egen statsbudget. Det är tre gånger mer än hela miljöbudgeten, som ligger på 11 miljarder kronor för 2018.

Den största delen av de klimatskadliga subventionerna är skatteundantag för fossila bränslen som varje år subventioneras med omkring drygt 12,4 miljarder kronor

Utrikesflygets befrielse från bränsleskatter och moms innebär subventioner till ett värde av minst 7,1 miljarder kronor om året. ....

Fossila utsläpp ska inte subventioneras

Genom att fortsätta tillåta klimatskadliga subventioner bryter Sveriges politiker dessutom mot ännu fler av sina egna löften. Alla höginkomstländer har nämligen kommit överens om att subventioner till fossila bränslen ska tas bort så snart som möjligt eftersom de skadar både ekonomin och miljön. Organisationer som FN, G20, G7, EU och OECD har ställt sig bakom att de subventionerna ska tas bort.

De klimatskadliga subventionerna infördes i de flesta fall för 50 år sedan, och har fortsatt att hänga med – trots kunskap om de fossila utsläppens konsekvenser ökat.”

Det behövs en folkrörelse och krafttag för att vända klimatutvecklingen. Subventionerna av fossila bränslen måste försvinna i nästa budget och nödvändiga klimatåtgärder vidtas så att utsläppen av växthusgaser stoppas 2030 i de rika länderna, för tiden håller ju på att rinna ut för målet att den globala uppvärmningen ska begränsas till 2 grader över förindustriella nivåer.

Det är tre samverkande faktorer, som berörts tidigare, som är illavarslande : den snabba ökningen av **den globala medeltemperaturen** som observerats över tiden och som åtföljts av en snabb ökning av **halten växthusgaser i atmosfären** och **de pågående och förväntade, framtida utsläppen** som har gått i fel riktning, inte är under kontroll och inte motverkas av klimatåtgärder av större betydelse i verkligheten.

10. Vad händer om utsläppen fortsätter som idag ?

Vad som kan hända om utsläppen fortsätter i dagens takt och om den globala uppvärmningen blir 4,5 grader framgår av en rapport från Världsnaturfonden (WWF) ”Wildlife in a Warming World”, daterad 2018-03-18,

”Omkring hälften av växterna och djuren i de mest artrika områdena riskerar att utrotas lokalt om utsläppen fortsätter i dagens takt och jorden värms upp till 4,5 grader. ...

Den nya rönen publiceras idag i tidskriften Climate Change, där forskare från WWF, Tyndall Center vid University of East Anglia och James Cook-universitetet undersökt klimatets påverkan på 80 000 växt- och djurarter i 35 av jordens mest artrika områden. Det handlar om växter, däggdjur, fåglar, reptiler och groddjur.”

Vad som händer med livsbetingelserna för människan är inte svåra att ana .

Kraftfulla klimatåtgärder så att utsläppen av växthusgaser stoppas kan inte vänta längre !

Kaj Lidén

www.EU-kommentar.se